

A Circa defunctos anilia hæc figmenta obrudunt, cadaueri in tumulu illato statim adesse binos Angelos, quoru alterum Nechir, alterum Remonchir nominant, qui manu ardentes facies vibrent, & mortuū de vita anteacta examinēt, pro meritis vel demeritis pœnam infligant, vel præmium promittant.

Negi, magis seria quæ de resurrectione mortuorum ad vocē buccinæ, quam Israphil Angelus inflatus est, faciēta: Item de animalium in Paradiso felicitate, quam in selectissimarum conjugum libero & perenni vnu collocant vel maximè, fingunt. Fabulantur autem Moysen, Christum, & Mahometem, in Iudicio comparituros, & quemlibet sub suis signis collecturum eos, qui legem eorum seruauerint. Cæteros omnes æternō exitio multatōs, poemisq; inferni, quas fingunt atrocissimas, cum ignis, tum transitus difficultissimi per bina monti fauces, pontis denique & ferro acutissimo cōstruci, quem Draco custodit, transmutationem, & eiusmodi figuramentorum infinitus apud eos est numerus. Legat Lector qui plura desiderauerit: Philippum Lonicerum de rebus Turcarum.

Faceti, Facetia.

Consile Tit. de Vibanitate. Ibi Faci varijs, puta populi Principes, plebei. Item qua occasione faceti, &c.

B

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

Facetia, Gr. εὐτραπεία, & εὐτράπεια, facetus dicitur. Est autem facetus, qui facit verbis quod vult, dicitus à facio, vel, ut aliquibus placet, à fando, vnde facetia. Vel sic.

Facetus est elegans in dicendo, & deliciis, & diuitias quædam sermonis habens, quæ facetia dicuntur, vnde facete adverbium, hoc est, exulte, eleganter, vibrane.

APOPHTHEGMATA ET EXEMPLA ETHNICA.

C RATES à magistratu obiurgatus, quod contra leges & cōfuetudinē Atheniēsum sindone vestiretur, ait: Quid si Theophrastum vobis ostendam sindone amictum? Adduxit igitur eos in tonstrinam, ostenditque Theophrastum, qui tum forte deundebatur, linteo amictum, quod Græci à contegendi humeris αὐτοῖς vocant, submonens faceto responso, omnibus, ad vñm vti licere. Turpe enim ac in honestum si esset vti lin- teis, ne in tonstrinam quidem vñs esset. Laert. lib. 7. c. 5.

A RISTIPPO philosopho cum probro obiceretur à quodam, quod haberet Lāidem meretricem. Quid tuu ait, si modo non habeor à Lāide? Cic.

C Socrates, Cuidam dicenti, Antisthenem philosophum matrem Threicia natum esse, patre autem non tam barbo, sed Atheniensi: Quid, inquit, an tu putas virum adeo præclarum ex vñtroque parente Atheniensi nasci potuisse? Facete vir sapientissimus notavit corruptos Atheniensium mores, indicans potius è Thrace, Scythiae nasci posse virum ac præclarum, quām ex Atheniensi: & hoc igitur quod habeat virtutis Antisthenes, matr̄ Hybridi potius ascribendum, quām parenti. Leert. in eius vita. Erasm. lib. 3. apophthegm.

Alcibiades Socrati miserat inimicus præclarum. Id quum Socrates videbat reculare, Xantippo disfluavit, assuerans domum esse magnificum & indignum quod resperueret. Tum Socrates: Alcibiades, inquit, haec mittit ambitione, & nobis nostra est ambitio. Sentens, interdum esse magnificentius magna contemnere, quām magna largiri. Erasm. lib. apoph.

Quām Alcibiadi Atheniensi balneari plurimum administraret aqua. Lacon id videntis: Quid hoc rei est? inquit, plus aqua infundit quasi non puro, sed vehementer sordido. Hoc scommette notauit Alcibiadi vitam, multa infamia contaminata. Plut. in Lacon.

Subito orbori solis defectu, cum Pericles Atheniēsis videbat alios multos, sed præcipue classis gubernatorem, vñhemēter perturbatos, chlamyde sua texit gubernatoris faciem, interrogauitque, Nunquid hoc horrendum ostentum existimat? illo negat: Quid interest, inquit, igitur, nisi quod chlamys de maius est, id quod hue tenebras inducit? Senit vir prudens, interuenit lunæ nobis ab condī solem, quemadmodū opposita chlamys impediens aliorum aspectum, nullum autē esse ostentum, quod natura sit. Erasm. 5. apoph. Plut. in Grac. apoph.

PORRO cum sororem Philistiam vehementer obiurgasset, male audiuit eam ob causam, quod oblitus esset sua professionis (docebat enim omnia esse indifferentia.) Verum male dicentium improbitatem sic elusit, cum diceret. In muliercula non declarati indifferentia. Laert. lib. 9. c. 11.

L. B. Theat. vit. Human. Tom. III.

D IOGENES ad puerum spuriū, ex meretrice natum, lapis los iacentem in populū: Causa, inquit, Diogenes, ne patrem Eferias. Erat enim ē scorto natus atque ob id incerto patre. Laert. lib. 7. cap. 2.

Idem, cum furem purpuræ comprehensuī vidisset, carmen Homericum in eum detorsit: ἐλαύνει, inquit, περπύρη οὐραλός τε ωραία καταίνει.

Id est.

Te mors purpurea apprehendit, violentaque Parca. Laert.

Idem, aliquando stipem poicens, ita περπύρην id est, eum qui stipi ergordæ erat præfetus, Homericō carmine compellauit.

Tous ἀνθρώποις τὸν δὲ ἑπταπέτερον ζεῖσαν.

Id est.

Dispolia reliquias teneas, sed ab Hectorē dextram.

Dixit autem huius festiuitas in hoc est, quod pro περπύρη δicit: quorum prius est, da stipem: alterū, armis spolia, se Hectoris nomine signans. Spoliat autem, qui munus denegat pauperi & agenti. Et solet hoc hominū genus esse furax. Ibid.

Idem, cūm hominē, qui in Olympiacis certaminibus subinde pugnare solitus erat, inueniisset, quæ pacientem: Quam celeriter, inquit, vir fortissime, ab Olympiis ad Nemea te cōtulisti! Alius autem quam facetissimum ad vocum affinitatem: vīua quippē certamina à loco dicuntur, vt Olympia. Nīus vero Gracis paseo sonat, & rīus pascua. Laert. 1.6. c. 2.

Idem Corintho vendendus, interrogante præcone, quidnam calleret respondit: Hominibus imperare. Risit præco, & Magnum (dixit) artificem vendo, si quis sibi dominum velit emere. Stob. serm. i. de Prudentia.

Idem videns verulam quandam nimis compte incedere: Si, inquit, ad viuos properas, falsa es; si ad mortuos, ne cunctare. Ant. p. 2. ser. 18. Melissa. Max. ser. 41.

ALEXANDER senem quandam capillos insipientem intuitus, Noli inquit, capillos tingere, sed genua hæc incurva potius, vt facilius & promptius eas. Max. ser. 41.

Quidam alpicens Lacedæmonium quandam claudum ad bellum exemunt, cum ei equum veluti debili necessarium quereret: non intelligis, inquit Agesilaus, in bello opus esse qui fugiant, sed qui loco maneant. Plut. in Lac.

Idem jam senex, perspē sine calcis, & tunica prodibat in publicum, cum lacera veste, idque matutino tempore hyemis. Cum autem quidam eum obiurgaret, quod puerilus ageret quam ætatem deceret, respondit, Iuniores ciuium, si vestem virilem indiam, omnes oculos in me coniicient. G. Elianus lib. 7. de var. histos.

Idem ex Asia difcedens, aiebat se triginta sagittariorum millibus à rege Asis depelli, tot enim Daricorum aureorum millibus (Pérsarum autem hi nummi aurei sagittarium habebant insculptum) Athenas ac Thebas deportatis, ac in plebis moderatoris distributis, Timocrates efficerat, vt populus hostilēm animū aduersus milites suscipiat. Plut. in Lac.

MENECRATES quidam medicus, cum forte ægrotantes aliquot liberaliter à morbis, sibi Iouis nomen inde adscribi pafus est. Tandem vero epistolam ad Ageſilaum regem scribēs, cam sic exoſis est: Menecrates Iupiter, Ageſilaο regi salutem. Verum rex cum homini stultitiam esset admiratus, hunc in modum rescripti: Rex Ageſilaus Menecratī planē sanitate, Facetē ademonuit hominem, cui mentis sanitarient planē decesse putabat, qui homo cum esset, Deorum nomen sibi adscriberet. Plut. in Lacon.

DEMONAX rogatus, an Philosophus etiam placentis vesce- H retur? Quid, inquit, num putas apes stultis tantum mellificare? Placentia melle condiebantur, sacchari vnu nondum reperio. Erasm. lib. 7. in apophthegm.

Idem quin videtur Atheniensis hoc agere, vt Barbarorum exemplo gladiatorum spectacula in urbem inducerent: nolite, inquit, ô canes, istam crudelitatem prius admittere in ciuitatem vestram, quam Misericordia aram sitis demoliti. Significans non concubire, in ea ciuitate in qua misericordia pro Dea coleretur spectari plusquam ferinam crudelitatem. Erasm. lib. 8. apophthegm.

CLEOMENES, Argiūs profitentibus se prioris conflictus fortunam, in qua vici fuerant, iterato prælio sarcire velle: Demior, inquit, si duarum syllabarum accessione facti essis meliores, quam eratis prius. Verum hujus dicti argutia Latinæ reddi non potest. Græcis enim μάχεσσα pugnare est ἡρακλεῖς, verò redintegrare pugnam. Plut. in Lac.

Vn 2

Lacon